

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
 MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS
 AGJENCIA KOMBËTARE E PROVIMEVE

PROVIMI I MATURËS SHTETËRORE 2011

I DETYRUAR

VARIANTI A

E mërkurë, 15 qershor 2011

Ora 10.00

Lënda: Matematikë
Gjimnazi – drejtimi i përgjithshëm

Udhëzime për nxënësin

Testi në total ka **25 pyetje**.

Trembëdhjetë pyetjet e para janë me zgjedhje, ku do të rrethoni vetëm shkronjën përbri përgjigjes së saktë.

Pyetjet e tjera kanë kërkesa që janë me **zgjidhje** dhe **arsyetim**. Pranë secilës pyetje ka hapësirë për të kryer veprimet e nevojshme.

Koha për zhvillimin e testit është **2 orë e 30 minuta**.

Pikët për secilën kërkesë janë dhënë përbri saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pikët										
Kërkesa	11	12	13	14	15	16	17a	17b	18	19
Pikët										
Kërkesa	20a	20b	21a	21b	22	23	24	25a	25b	
Pikët										

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1.....Anëtar

2. ....Anëtar

Për pyetjet 1 - 13 rrethoni vetëm shkronjën që i përgjigjet alternativës së saktë.

1. Jepen bashkësitë $A = \{n \in N / n > 1\}$ dhe $B = \{n \in N / n < 12\}$. 1 pikë
Gjeni numrin e elementeve të $A \cap B$.

- A) 9
 B) 10
 C) 11
 D) 12

2. Vlera e $\frac{5^{-2}}{5^{-3}}$ është i barabartë me: 1 pikë

- A) -2
 B) -3
 C) -5
 D) 5

3. $\sqrt{18} - 3\sqrt{2} =$ 1 pikë

- A) 0
 B) $\sqrt{2}$
 C) $2\sqrt{2}$
 D) 9

4. $\log_8 8^2 =$ 1 pikë

- A) 2
 B) 6
 C) 8
 D) 16

5. Vlera $2\sin 15^\circ \cdot \cos 15^\circ$ është e barabartë me : 1 pikë

- A) 2
 B) 1
 C) $\frac{1}{2}$
 D) 0

6. Jepet progresioni aritmetik me kufizë të parë 11 dhe diferencë -2.
Gjeni shumën e dy kufizave të para të progresionit. 1 pikë

- A) 9
 B) 11
 C) 13
 D) 20

7. Grafiku i funksionit $y = x^5 - 3x + 1$ pret boshtin Oy në : 1 pikë
- A) $y = 5$
 B) $y = 3$
 C) $y = 1$
 D) $y = 0$
8. Rrethi me ekuacion $x^2 + y^2 = 4$ është tangjent me drejtëzën me ekuacion: 1 pikë
- A) $x = 1$
 B) $x = 2$
 C) $x = 3$
 D) $x = 4$
9. Diagonalet e rombit janë 4 cm dhe 8 cm. Gjeni syprinën e rombit. 1 pikë
- A) 4 cm^2
 B) 8 cm^2
 C) 16 cm^2
 D) 32 cm^2
10. Drejtëzat $3x + 2y - 1 = 0$ dhe $ax + 3y + 2 = 0$ janë paralele. Gjeni a . 1 pikë
- A) 9
 B) $\frac{9}{2}$
 C) $\frac{7}{2}$
 D) 2
11. Njëra nga rrënjët e ekuacionit $x^2 - mx + 3 = 0$ është $x = 1$. Gjeni m . 1 pikë
- A) 1
 B) 2
 C) 3
 D) 4
12. Derivati i funksionit $y = \frac{x^4}{4}$ në pikën $x = -1$ është: 1 pikë
- A) -1
 B) 0
 C) 1
 D) 2
13. $\int_0^3 x^2 dx =$ 1 pikë
- A) 0
 B) 2
 C) 3
 D) 9

Pyetjet 14 – 25 janë me zgjidhje dhe arsyetim.

14. Mesatarja e katër numrave tek të njëpasnjëshëm është 10. Gjeni numrin më të vogël.

2 pikë

Shënoj 4 nr. e njëpasnjëshëm tek përkatësitet
 $x, x+2, x+4, x+6$

$$\frac{x + x+2 + x+4 + x+6}{4} = 10 \Leftrightarrow \frac{4x+12}{4} = 10$$

$$4x+12=40$$

$$4x=28$$

$$\underline{x=7} //$$

15. Jepet inekuacioni $3x+1 < 4x^2$.

3 pikë

Zgjidhni inekuacionin dhe gjeni cili është numri më i vogël natyror që e vërteton inekuacionin.

$$4x^2 - 3x - 1 > 0$$

$$4x^2 - 3x - 1 = 0; \Delta = 9 + 16 = 25$$

$$x_{1,2} = \frac{3 \pm 5}{8} = \begin{matrix} \rightarrow 1 \\ \rightarrow -1/4 \end{matrix}$$

x	$-\infty$	$-1/4$	1	$+\infty$
$4x^2 - 3x - 1$	+	-	-	+
		0	0	

$$A =]-\infty, -1/4[\cup]1, +\infty[$$

Nr nat me rrethel
që vërtetohet ineku është 2.

16. Jepet $f(x) = 2x^2 - \frac{17}{9}$. Gjeni $f(a) - f(a+2)$

2 pikë

$$f(a) = 2a^2 - \frac{17}{9}$$

$$f(a+2) = 2(a+2)^2 - \frac{17}{9}$$

$$f(a) - f(a+2) = \left(2a^2 - \frac{17}{9}\right) - \left[2(a+2)^2 - \frac{17}{9}\right] = 2a^2 - \frac{17}{9} - 2(a^2 + 4a + 4) + \frac{17}{9}$$

$$= 2a^2 - 2a^2 - 8a - 8 = -8a - 8$$

17. Vektorët $\vec{a} = \begin{pmatrix} 2 \\ -3 \end{pmatrix}$ dhe $\vec{b} = \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \end{pmatrix}$.

a) Gjeni shumën $\vec{a} + \vec{b}$.

Për të mbledhur dy vektore mbledhen koordinatet respektive me të njëjtin emër

$$\vec{a} + \vec{b} = \begin{pmatrix} x_a + x_b \\ y_a + y_b \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2+3 \\ -3+2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$$\vec{a} + \vec{b} = \begin{pmatrix} 5 \\ -1 \end{pmatrix}$$

b) Vërtetoni që vektorët janë pingulë.

Që dy vektore të jenë pingule duhet dhe mjafton

$$\text{që } \vec{a} \cdot \vec{b} = 0$$

$$x_a \cdot x_b + y_a \cdot y_b = 0$$

$$2 \cdot 3 + (-3) \cdot 2 = 6 - 6 = 0$$

$$\text{Pra } \vec{a} \perp \vec{b}$$

18. Gjeni bashkësinë e përcaktimit të funksionit $y = \sqrt{3 - \log_2 x}$.

$$\begin{cases} x > 0 \\ 3 - \log_2 x \geq 0 \end{cases}$$

$$\log_2 x \leq 3$$

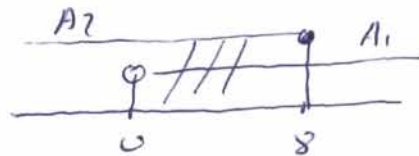
$$\log_2 x \leq \log_2 2^3$$

$$x \leq 8$$

$$A_2 =]-\infty; 8]$$

$$A_1 =]0; +\infty[$$

$$E = A_1 \cap A_2 =]0; 8]$$

$$E = A_1 \cap A_2 =]0; 8]$$

19. Jepet funksioni $y = \begin{cases} 2x+a & \text{për } x \geq 3 \\ ax-2 & \text{për } x < 3 \end{cases}$

Gjeni vlerën e a që funksioni të jetë kudo i vazhdueshëm në $\mathbb{R}$.

Për $x \neq 3$ funksioni i dhënë si polinom është i vazhdueshëm
E studiojme në $x = 3$

Që të jetë i vazhdueshëm në $x = 3$ duhet loftoleti/ e zkuaste

$$1) f(3) = 6 + a$$

$$2) \lim_{x \rightarrow 3^-} (ax - 2) = 3a - 2$$

$$\Rightarrow 3a - 2 = 6 + a$$

$$\lim_{x \rightarrow 3^+} (2x + a) = 6 + a \quad 2a = 8$$

$$| a = 4$$

Për $a = 4$ funksioni është i vazhdueshëm në $\mathbb{R}$

20. Jepet funksioni $y = 2x^3 - 24x$.

a) Studioni monotoninë dhe gjeni ekstremumet e funksionit.

3 pikë

$$\begin{aligned} y' &= 6x^2 - 24 \\ 6x^2 - 24 &= 0 \\ x^2 &= 4 \\ x &= \pm 2 \end{aligned}$$

x	$-\infty$	-2	+2	$+\infty$
y'		+	-	+
y		↗ 32 ↘		
		max min		

Ne $] -\infty, -2[$ e $] 2, +\infty[$ fu rritet
Ne $] -2, 2[$ fu zbutet

$$\begin{aligned} y_{\max} &= f(-2) = 32 \\ y_{\min} &= f(2) = -32 \end{aligned}$$

b) Gjeni ekuacionin e tangjentes të hequr ndaj grafikut të funksionit në pikën me abshisë $x = 1$.

2 pikë

$$\begin{aligned} \text{eku } y: y - f(1) &= f'(1)(x-1) \\ f(1) &= 2 \cdot 1^3 - 24 \cdot 1 = -22 \\ f'(1) &= 6 \cdot 1^2 - 24 = -18 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{eku } y: y + 22 &= -18(x-1) \\ y + 22 &= -18x + 18 \\ \underline{18x + y + 4} &= 0 \end{aligned}$$

21. Jepen pikat $A(2;3)$ dhe $B(4;1)$.

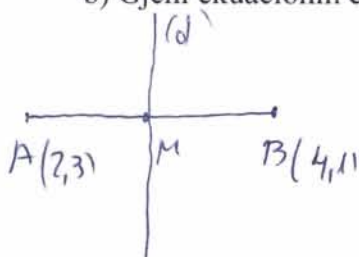
a) Gjeni ekuacionin e AB .

2 pikë

$$\begin{aligned} AB: \frac{x-x_1}{x_2-x_1} &= \frac{y-y_1}{y_2-y_1} & x-2 &= -y+3 \\ \frac{x-2}{4-2} &= \frac{y-3}{1-3} & \underline{1x+y-5} &= 0 \\ \frac{x-2}{2} &= \frac{y-3}{-2} \end{aligned}$$

b) Gjeni ekuacionin e përmesores së segmentit AB .

2 pikë

$$x_M = \frac{x_A + x_B}{2} = \frac{2+4}{2} = 3$$

$$y_M = \frac{y_A + y_B}{2} = \frac{3+1}{2} = 2$$

$M(3,2)$

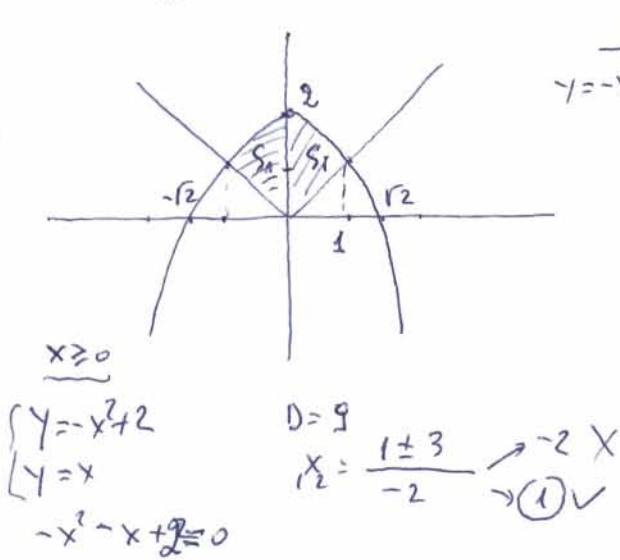
$$\text{eku}(d): \frac{x-x_0}{a} = \frac{y-y_0}{b}$$

$$\frac{x-3}{1} = \frac{y-2}{1}$$

$$\underline{1x - y - 1 = 0}$$

$$\begin{aligned} a &= 1 \\ b &= 1 \end{aligned}$$

22. Jepen funksionet $y = -x^2 + 2$ dhe $y = |x|$. Gjeni syprinën e figurës së formuar nga ndërprerja e grafikëve të funksioneve. 2 pikë

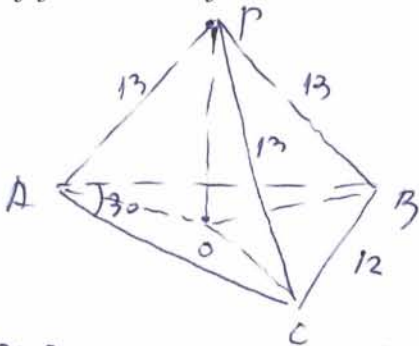

x	$-\sqrt{2}$	0	$\sqrt{2}$
$y = -x^2 + 2$	0	2	0

x	-1	0	1
$y = x $	1	0	1

Merge fu. e dheve jave çift
 Lehet $S = 2 \int_0^1 (-x^2 + 2 - x) dx = 2 \left(-\frac{x^3}{3} + 2x - \frac{x^2}{2} \right) \Big|_0^1$
 $= 2 \left(-\frac{1}{3} + 2 - \frac{1}{2} \right) = 2 \cdot \frac{-2 + 12 - 3}{6} = \frac{7}{3}$ p.k.

23. Jepet trekëndëshi ABC me njërin nga brinjët 12 cm dhe këndin përballë saj 30° . Jashtë planit të trekëndëshit ABC merret pika P e tillë që largësia e saj nga kulmet të jetë e njëjtë 13 cm. Gjeni lartësinë e zbritur nga P mbi planin e ABC. 3 pikë

Merge $PA = PB = PC \Rightarrow$ dhe projektionet e tyre në plan jave konvergojnë
 $PA \rightarrow OA = OB = OC = R$

Nga Teor. Sinusit

$$\frac{BC}{\sin A} = 2R \Rightarrow \frac{12}{\sin 30} = 2R \Rightarrow 24 = 2R \Rightarrow R = 12$$

$\triangle POA$ trekëndës kënddrejtë

$$PO^2 = PA^2 - OA^2 = 13^2 - 12^2 = 169 - 144 = 25$$

$$PO = 5 \text{ cm}$$

24. Në një kuti ndodhen 5 sfera të bardha dhe 3 sfera blu. Nxirren në mënyrë të rastësishme 2 prej tyre. Gjeni probabilitetin që të dyja sferat të jenë të bardha? 2 pikë

Shprehja A ngjarjen: "2 sf. e nxirra jave të bardha"

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(E)} = \frac{C_5^2}{C_8^2} = \frac{\frac{5!}{2!3!}}{\frac{8!}{2!6!}} = \frac{5! \cdot 6!}{2! \cdot 3! \cdot 8!} = \frac{20}{56} = \frac{5}{14}$$

25. Jepet elipsi me ekuacion $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{16} = 1$.

a) Gjeni vatrat e elipsit.

2 pikë

$$\begin{aligned}c^2 &= a^2 - b^2 \\c^2 &= 25 - 16 = 9 \\c^2 &= 9 \\c &= 3\end{aligned}$$

$$F_1(-3, 0) \quad F_2(3, 0)$$

b) Gjeni ekuacionin e tangjentes së hequr ndaj elipsit që është paralele me drejtëzën $y = x + 6$.

2 pikë

$$\begin{aligned}tg \parallel dr &\Leftrightarrow k_{tg} = k_{dr} = 1 \\ \text{ekuacionin e } tg. &\text{ e kërkoj në formën} \\ y &= kx + t \\ &\Downarrow \\ y &= x + t \\ \text{Kushti: } &c^2 k^2 + b^2 = t^2 \\ 25 \cdot 1 + 16 &= t^2 \\ t^2 &= 41 \\ t &= \pm \sqrt{41} \\ \text{ek. e } tg &: \underline{y = x \pm \sqrt{41}}\end{aligned}$$